

Список використаних джерел:

1. Про державно-приватне партнерство : Закон України від 1 липня 2010 р.
№ 2404-VI. Дата оновлення: 03.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text> (дата звернення: 10.10.2023).
2. ТОВ «Білоцерківвода» : офіційний сайт. URL: <https://bcvoda.com.ua> (дата звернення: 18.10.2023).
3. Співпраця «Білоцерківвода» та Міжнародної організації з міграції. 31.10.2022 р. URL: <https://bcvoda.com.ua/news /cpivpratsya-bilotserkivvoda-ta-mizhnarodnoyi-organizatsiyi-z-migratsiyi> (дата звернення: 12.10.2023).
4. Обґрунтування технічних та якісних характеристик предмета закупівлі, його очікуваної вартості та розміру бюджетного призначення : БМР. 18.10.2023 р. URL: <https://new.bc-rada.gov.ua/search.html?q=резервне+живлення>

Беляк Ілля Олександрович

Верховна Рада України

помічник-консультант народного депутата України

ПОВОЄННІ ПРІОРИТЕТИ МІЖНАРОДНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПРИМОРСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ УКРАЇНИ

Повномасштабне вторгнення в Україну щодня приносить нові втрати та шкоду, які кожен з приморських регіонів відчув безпосередньо, через окупацію, фронтіві зіткнення або регулярні обстріли. Хоча прогнозувати дату завершення активних бойових дій і відновлення мирного життя наразі складно, готуватися до повоєнного відновлення власної громади та всієї держави необхідно вже зараз. Одним з основних рушіїв такого відновлення експерти та урядовці справедливо називають міжнародні інвестиції.

Причорноморські та приазовські громади протягом усієї сучасної економічної історії України характеризувалися високим інвестиційним потенціалом і систематичністю залучення та розміщення закордонних фінансових і матеріально-технічних засобів. Такому становищу сприяло вигідне географічне положення та унікальне природно-ресурсне становище. Ефективність використання цих передумов і дієвість інституційних механізмів міжнародного співробітництва приморських громад у довоєнні часи є предметом окремого дослідження. Проте, натеper актуальним науково-практичним завданням є формування належних інвестиційних стратегій, здатних не лише замінити понесені втрати господарських потужностей та інфраструктури, а й надати потужного імпульсу до швидкого та фундаментального економічного зростання в найближчому майбутньому.

Події останніх 20 місяців, серед іншого, показали критичну важливість одних ланок локальної економіки та надмірне обтяження проблемами інших. Зокрема, стало зрозумілим, що дорожня та енергетична інфраструктура є критично важливою умовою нормального функціонування бізнес-середовища: якщо підприємства сфери послуг в змозі самостійно організувати альтернативні

джерела енергопостачання та прокласти нові логістичні маршрути, то сучасні виробничі комплекси та надавачі промислових послуг надто сильно залежать як від безперебійного забезпечення енергоресурсами, так і від пропускну здатності магістральних шляхів сполучення.

Іншим фокусом уваги приморських агломерацій під час укладання повоєнних інвестиційних стратегій має стати збалансування галузевої структури регіонального господарського комплексу. Хоча специфікою саме таких громад є спеціалізація, переважно, на логістичних (морських) послугах, туристичній і готельно-ресторанній діяльності, що дійсно створює масштабний фіскальний ефект (у т.ч. і за рахунок митних платежів), ці ж особливості породжують негативні галузеві перекоси, витісняючи первинні галузі (промисловість, сільське господарство) на периферію, роздмухуючи «бум» сфери послуг, а отже – підвищуючи чутливість локальної економіки до криз. Війна також показала й неефективність звичного ланцюжка генерації вартості в приморських регіонах України: «сировина – логістика – експорт». В умовах значного обмеження транспортних можливостей зовнішньої торгівлі стала очевидною «вузькість» маржинального коридору цін на аграрну або металургійну сировинну продукцію, якого все частіше не вистачає для покриття логістичних витрат усіх учасників експортного процесу. Логічним виходом з цього становища є заохочення до реалізації інвестиційних проєктів зі створення припортових переробних підприємств. Створювана ними додана вартість до-експортної обробки сировини дозволила б компенсувати підвищений рівень збутових витрат в умовах продовження морської блокади.

Отже, пріоритизація міжнародного інвестиційного співробітництва приморських агломерацій України має спиратися на набутий під час війни досвід стратегічної важливості провідних галузей та прагматичне ставлення до повоєнних умов функціонування вітчизняної економіки.

Гоцуляк Віолета Артемівна

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
Україна

*Студентка 3 курсу економічного факультету
спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»*

ТОРГОВЕЛЬНІ ВІЙНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

Світові торгові війни тісно пов'язані з міжнародною торгівлею, яка є невід'ємною частиною міжнародних економічних відносин. Але міжнародну торгівлю можна використовувати не лише для обміну, а й як засіб політичного та економічного тиску. Торгова війна починається, коли одна країна оцінює, що економічна політика іншої країни їй не вигідна, і вживає відповідних заходів.

Економічна (торгова) війна — це низка економічних, правових, адміністративних та інших дій, які здійснюються проти економічної системи та господарської діяльності іншого суб'єкта [1].